ΠΕΜΠΤΗ 16 ΝΟΕΜΒΡΙΟΥ 1972

ΙΔΡΥΤΗΣ: ΔΗΜ. ΛΑΜΠΡΑΚΗΣ
ΕΚΔΟΤΗΣ ΔΙΕΥΘΥΝΤΗΣ | ΚΩΣΤΑΣ ΝΙΤΣΟΣ

ΓΡΑΦΕΙΑ : Χρήστου Λαδᾶ 3
ΤΗΛΕΦΩΝΑ: 3230.221-23 & 3237.283-86

ΑΘΗΝΑ, ΕΤΟΣ 28ο, ΑΡ. 8411 ● ΤΙΜΗ ΦΥΛΛΟΥ ΔΡΑΧΜΕΣ 2,50

ΤΑ ΝΕΑ

14 ΣΕΛΙΔΕΣ

ΠΕΝΤΕ ΜΟΝΟ ΜΙΛΙΑ ΑΠΟ ΤΗ ΦΑΛΗΡΙΚΗ ΑΚΤΗ

Γιγαντιαῖο τάνκερ ἐμβολίζει ἀρματαγωγό

44 ΝΕΚΡΟΙ

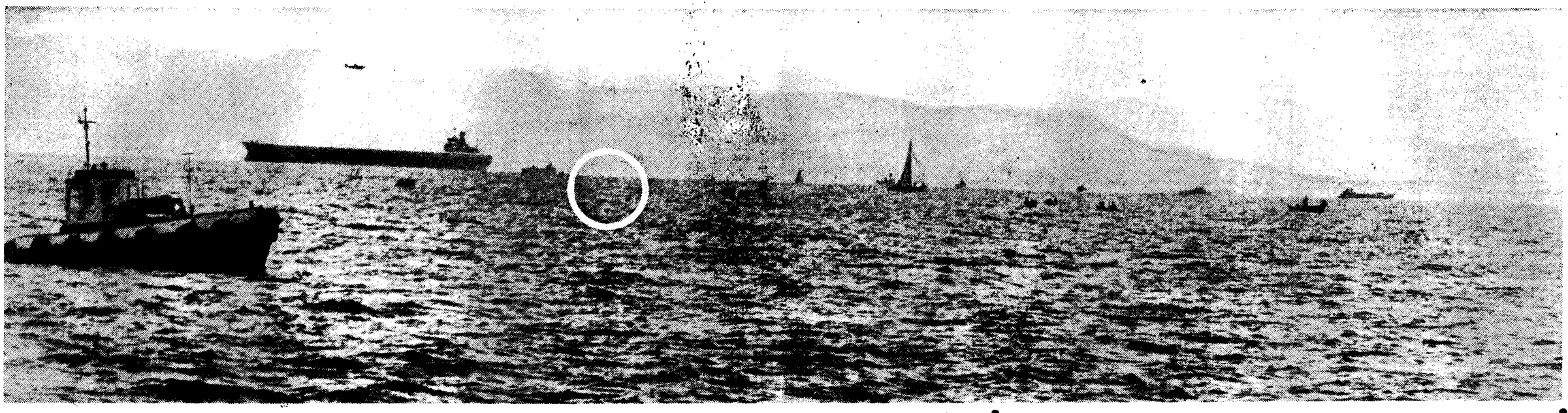

Μέ λάμποντα ἥλιο καί σέ μιά ἐντελῶς ἤρεμη θάλασσα ἐξετυλίχθη ἡ χθεσινή νέα μεγάλη τραγωδία. Μέ τόν λευκό κύκλο σημειώνεται ἡ ἀκριβής θέση, ὅπου ἔγινε ἡ σύγκρουση τοῦ δεξαμενοπλοίου «Παγκόσμιος Ἥρως» μέ τό ὀχηματαγωγό τοῦ Στόλου «Μέρλιν». Στό βάθος, διακρίνεται τό πελώριο δεξαμενόπλοιο (ἔχει μετακινηθῆ ἀπό τό σημεῖο τῆς συγκρούσεως περίπου ἕνα μίλι), ἐνῶ ὑπερίπταται ἀπό πάνω του ἕνα ἀεροσκάφος. Ἀριστερά, ἕνα ναυαγοσωστικό καί στό βάθος δεξιά, διάφορα ἄλλα σκάφη, πού ἐρευνοῦν τήν περιοχή γιά τήν περισυλλογή ναυαγῶν.

Κραυγές ἀπογνώσεως τῶν ἐγκλωβισμένων

ΜΕ ΛΑΜΠΡΟ ΗΛΙΟ ΚΑΙ ΘΑΛΑΣΣΑ ΛΑΔΙ, ΕΓΙΝΕ ΤΟ ΜΕΓΑΛΟ ΚΑΚΟ

Σαράντα τέσσερις ἀπολεσθέντες καί δεκατέσσερις διασωθέντες εἶναι ὁ θλιβερός ἀπολογισμός τῆς ναυτικῆς τραγωδίας, πού σημειώθηκε χθές τό ἀπόγευμα, σέ μικρή ἀπόσταση ἀπό τίς ἀκτές τοῦ Παλαιοῦ Φαλήρου. Τό δεξαμενόπλοιο - μαμμούθ τῆς Ἑταιρίας Νιάρχου «Παγκόσμιος Ἥρως», ἔπεσε ἐπάνω στό συγκριτικά σκάφος - νᾶνο «Μέρλιν» τοῦ Πολεμικοῦ Ναυτικοῦ καί, σύμφωνα μέ ἐπίσημη δήλωση, τό ἔκοψε στά δύο. Τό ὀχηματαγωγό, πού εἶχε 58 ἐπιβαίνοντες, βούλιαξε μέσα σέ 10 λεπτά καί οἱ 14 ἄνδρες πού σώθηκαν ὡς ἐκ θαύματος βεβαιώνουν, ὅτι οἱ συνάδελφοί τους κατέβηκαν ζωντανοί στό βυθό.

Τή στιγμή πού τό «Μέρλιν» βυθιζόταν ἀργά ἀλλά σταθερά, ἄκουγαν τά ἄθῶα θύματα νά χτυποῦν τά χέρια τους στίς λαμαρίνες τοῦ βαποριοῦ καί νά φωνάζουν ἀπελπισμένα βοή-

ΤΟΥ κ. Γ. ΚΟΜΗ

θεια. Οἱ φωνές τους πνίγηκαν σέ λίγο μέσα στή γαλήνια θάλασσα γιά νά ἀντηχήσουν σέ λίγα λεπτά οἱ φωνές τῶν δικῶν τους πού ὅλη τή νύκτα χθές, μέχρι τά ξημερώματα, παρέμειναν ἔξω ἀπό τό Ναυτικό Νοσοκομεῖο Πειραιῶς νά μάθουν, νά ἀκούσουν, νά δοῦν. Δέν ἤθελαν νά τό πιστέψουν. Καί μέσ' τήν ἀγωνία τους, σφιγγόταν ἡ καρδιά καί λιποθυμοῦσαν.

Ἡ φοβερή σύγκρουση

Οἱ δείκτες τοῦ ρολογιοῦ ἦταν σταματημένοι στίς 3.15. Ἔδειχναν τή μοιραία ὥρα, πού χθές τό ἀπόγευμα σημειώθηκε ἕνα ἀπό τά πιό τραγικά ναυάγια τῶν τελευταίων ἐτῶν. Τό ρολόϊ ἀνῆκε στόν ἄτυχο ὕπαρχο τοῦ πολεμικοῦ σκάφους, τό πτῶμα τοῦ ὁποίου ἦταν τό πρῶτο πού περισυνελέγη μετά τήν τραγωδία.

Ἄλλοι 42 βαθμοφόροι, ἀξιωματικοί καί ὑπαξιωματικοί, καθώς καί ναῦτες τοῦ πολεμικοῦ μας ναυτικοῦ καί ἕνας ἰδιώτης, χειριστής γερανοῦ, ἀγνοοῦνται καί, καθώς περνοῦν οἱ ὧρες, ἔχει χαθῆ γι' αὐτούς κάθε ἐλπίδα νά βρεθοῦν ζωντανοί. Οἱ μόνοι διασωθέντες εἶναι 14 ἄνδρες τοῦ μοιραίου σκάφους, μεταξύ τῶν ὁποίων ὁ κυβερνήτης του—ἔκανε τό πρῶτο του ταξίδι μέ τό πλοῖο— καί ὁ ὑποπλοίαρχος.

Τό χθεσινό ναυάγιο συνεκλόνισε τήν ἑλληνική κοινή γνώμη καί χιλιάδες κόσμου κατέκλυσαν, μόλις τό πληροφορήθηκαν, τίς ἀκτές τοῦ Σαρωνικοῦ, ἰδιαιτέρως δέ τή μαρίνα τῆς Ζέας, ὅπου μεταφέρθηκαν μέ ρυμουλκό οἱ διασωθέντες καί εἰσήχθησαν στό παρακείμενο Ναυτι-

● Συνέχεια στή σελίδα 9

Ὁ ΝΕΚΡΟΣ ΚΑΙ ΟΙ ΑΓΝΟΟΥΜΕΝΟΙ

Ὁ Ἀνθυποπλοίαρχος Φράγκου ἀνασύρθηκε ἡμιθανής καί ἐξέπνευσε ὕστερα ἀπό λίγο.

1. Ἐπίκουρος Σημαιοφόρος Σγουρίδης
2. Ἐπίκουρος Σημαιοφόρος Βόλτης
3. Ἐπικελευστής Ἀρμενιστής Κορμέτζας Γ.
4. Ναύτης Ἀρμενιστής Δουζένης Γ.
5. » » Ἀνδρεάκος Δ.
6. » » Γαβανᾶς Ν.
7. Δίοπος Πυροβολητής Μαντούδης Χ.
8. Ναύτης Πυροβολητής Ρόμπολας Δ.
9. » » Μουζακίτης Λ.
10. » » Ἀξιώτης Β.
11. » » Πατεμτζῆς Γ.
12. » » Τσάμης Α.
13. Ἀρχικελευστής Ἠλεκτρ. Ἀγγελόπουλος Χ.
14. Κελευστής Ἠλεκτρ. Παπαθανασίου Κ.
15. Ναύτης Ἠλεκτρολόγος Γάλαρης Α.
16. » » Μανακούδας Α.
17. » » Μυλωνᾶς Β.
18. Ναύτης Σηματωρός Ἀντωνάκης Α.
19. Ἀρχικελευστής Μηχανικός Φώσκολος Ζ.
20. Ἀρχικελευστής Μηχανικός Λαντουράκης Ε.
21. Κελευστής Μηχανικός Παπακαλοδούκας Μ.
22. Δίοπος στρ. Μηχανικός Κορδούλας Μ.
23. Ναύτης Λάζαρης Λ.
24. » Μαρνᾶς Κ.
25. » Ρουμέλης Δ.
26. Ναύτης Μηχανικός Φώτης Η.
27. » » Ζήσης Α.
28. » » Παπαδόπουλος Ν.
29. » » Δαριώτης Α.
30. » » Σταυρινός Σ.
31. Ἀρχικελευστής Τηλεγραφητής Μπάγνας Δ.
32. Ναύτης Τηλεγραφητής Γερακόπουλος Γ.
33. Ναύτης Τηλεγραφητής Ζαχαράκης Η.
34. Ναύτης Ρ)Ε Βασίλαρος Ν.
35. Ναύτης Θαλαμηπόλος Μοσχονᾶς Ν.
36. Ναύτης Θαλαμηπόλος Γεωργόπουλος Ν.
37. Κελευστής Τ.Π.)Β Πατεράκης Ε.
38. Ναύτης Τ.Π.)Β Ζερβός Θ.
39. Ναύτης Ξυλουργός Λεοντῆς Ι.
40. Δίοπος Η)Ν Μηλιαρᾶς Ζ.
41. Κελευστής Μηχανικός Σίτας Ε.
42. Ναύτης Τηλεγραφητής Παπαθεοχάρης Α.
43. Ἰδιώτης (χειρ. γερανοῦ) Παππᾶς

ΟΙ ΔΙΑΣΩΘΕΝΤΕΣ

1. Ὑποπλοίαρχος Μπεγιέτης
2. Ἐπίκουρος Σημαιοφόρος Ἀντωνιάδης
3. Ἀνθυποπλοίαρχος Τεχνικός Ἰωαννίδης
4. Ναύτης Ἐσχαρεύς Μωραΐτης
5. Ἀρχικελευστής Πυροβολητής Κοτζιᾶς
6. Κελευστής Νοσοκόμος Τσάλλας
7. Ναύτης Ἀρμενιστής Φασιλῆς
8. » Ἐσχαρεύς Κλιματζάκης
9. » Σηματωρός Μαλακός
10. » Ἀρμενιστής Γκίζας
11. Κελευστής Σηματωρός Κρυστάλλης
12. » Ραδιοεντοπιστής Ρωσολᾶτος
13. Ναύτης Σηματωρός Λουκᾶτος
14. » Διαχειριστής Σῖμος

ΑΦΗΓΗΣΕΙΣ ΤΩΝ ΔΙΑΣΩΘΕΝΤΩΝ

Τό δεξαμενόπλοιο πέρασε ἀπό πάνω μας

ΜΟΙΡΑΙΑ Η ΔΙΑΦΟΡΑ ΤΑΧΥΤΗΤΟΣ ΤΩΝ ΔΥΟ ΣΚΑΦΩΝ

«Ὅλο δεξιά», φώναξε ὁ κυβερνήτης τοῦ ὀχηματαγωγοῦ, ὑποπλοίαρχος Μπεγιέτης, μόλις ἀνέβηκε στή γέφυρα, σχεδόν ἡμίγυμνος, μᾶς λέει ὁ διασωθείς ἀνθυποπλοίαρχος μηχανικός Νικόλαος Ἰωαννίδης.

Ὁ κυβερνήτης, τή στιγμή πού πλησίασε τό δεξαμενόπλοιο καί ἄρχισε νά διαγράφεται ἄμεσος ὁ κίνδυνος τῆς συγκρούσεως, βρισκόταν στήν «τουαλέττα» τοῦ μικροῦ ὀχηματαγωγοῦ «Μέρλιν». Ὁ Ἰωαννίδης τόν εἰδοποίησε μέ ἕνα ναύτη καί ἐκεῖνος ἀμέσως ἔτρεξε στή γέφυρα. Ἀμέσως ἔδωσε τήν πρώτη διαταγή:

—Ὅλο δεξια.

Ἀλλ' ἦταν ἀργά

Τό ὀχηματαγωγό δέν πρόλαβε νά ἀπομακρυνθῆ ἀπό τήν γραμμή πλεύσεως τοῦ δεξαμενοπλοίου καί ἡ μοιραία σύγκρουση σέ λίγα δευτερόλεπτα ἦταν πραγματικότητα.

Τό «Μέρλιν» δέν μπόρεσε νά ξεφύγη ἀπό τήν πορεία τοῦ τάνκερ, γιατί ἔτρεχε μέ τήν μισή σχεδόν ταχύτητα ἀπό ἐκείνη τοῦ «Παγκόσμιος Ἥρως». Συγκεκριμένα ἔτρεχε μέ 10 μίλια, ἐνῶ τό δεξαμενόπλοιο μέ 22 μίλια. Ἡ ἀνώτατη ταχύτητα πού μποροῦσε νά ἀναπτύξη τό «Μέρλιν» ἦταν 11 μίλια...

Ἡ διαφορά αὐτή τῆς ταχύτητος στάθηκε ἡ βασική αἰτία τῆς πολύνεκρης τραγωδίας. Γιατί, ὅταν τό «Μέρλιν» εἶχε «φουλάρει» τίς μηχανές του καί βρισκόταν σέ στιγμή «πλεύσεως routinaς» (κανονική πορεία), τό τάνκερ βρισκόταν πολύ μακρυά. Καί τά δύο πλοῖα εἶχαν τήν ἴδια κατεύθυνση...

Ἐδῶ, πρέπει νά σημειώσουμε, ὅτι τό «Μέρλιν» μετέβαινε πρός τήν Ρόδο γιά «ἀπόρρητη ἀποστολή». Ἀπό τήν Ρόδο θά ἐπέστρεφε, ὅπως ἐγνώσθη, στόν Ναύσταθμο Σαλαμῖνος.

Ὁ ἀνθυποπλοίαρχος μηχανικός Νῖκος Ἰωαννίδης λίγο πρίν γίνη τό τραγικό δυστύχημα εἶχε ἀνέβει στήν γέφυρα τοῦ «Μέρλιν». Ὁ ἴδιος «κτύπησε» τήν σειρήνα δίνοντας ἔτσι τό σῆμα κινδύνου. Πρόλαβαν καί ξεπετάχτηκαν ἀπό τίς καμπίνες καί τήν τραπεζαρία ἀρκετοί, οἱ ὁποῖοι μαζί μέ ὅσους βρίσκονταν στό κατάστρωμα, ρίχτηκαν στήν θάλασσα

"Οσοι βρίσκονταν πάνω στό κατάστρωμα γιά νά χαροῦν τόν ἥλιο καί ὅσοι εἶχαν ὑπηρεσία ἐκεῖ καί ἐκεῖνοι πού πρόλαβαν νά βγοῦν στό κατάστρωμα μόλις ἄκουσαν τήν σειρῆνα

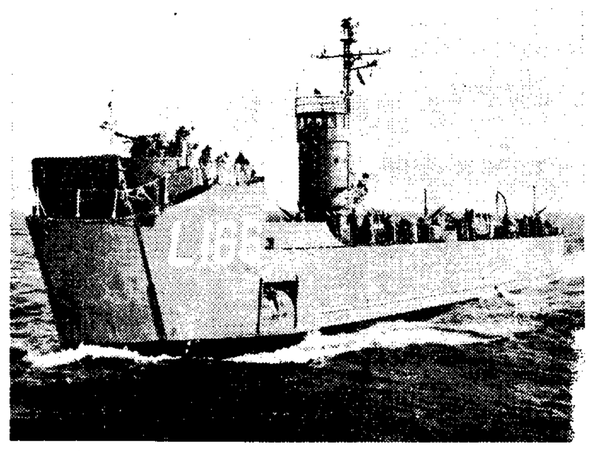

Τό βυθισθέν ὀχηματαγωγό τοῦ Πολεμικοῦ Ναυτικοῦ «Μέρλιν».

μετά τόν ἐμβολισμό καί ἄρχισαν νά κολυμβοῦν καί σώθηκαν.

Στίς 3.15 μ. μ., πού ἔγινε τό δυστύχημα, ὅσοι ἀπό τό πλήρωμα δέν εἶχαν ὑπηρεσία βρίσκονταν στά ἐνδιαιτήματα τοῦ «Μέρλιν», μᾶς λέει ὁ Νίκος Ἰωαννίδης. Μόλις εἶχαν γευματίσει καί συζητοῦσαν μεταξύ τους γιά τό ταξίδι, τόν ὡραῖο καιρό — ἡ θάλασσα ἦταν ἤρεμη, ἦταν μπουνάτσα καί ὁ ἥλιος ἔλαμπε... Ὁρισμένοι βρίσκονταν στίς καμπίνες καί ἄλλοι στήν τραπεζαρία. Καλαμπούριζαν μεταξύ τους. Πολλοί ἀπό αὐτούς δέν θά ξαναγελάσουν πλέον...

Ἐδῶ, πρέπει νά σημειώσουμε, ὅτι τό «Μέρλιν» μετέβαινε πρός τήν Ρόδο γιά «ἀπόρρητη ἀποστολή». Ἀπό τήν Ρόδο θά ἐπέστρεφε, ὅπως ἐγνώσθη, στόν Ναύσταθμο Σαλαμῖνος.

Ὁ ἀνθυποπλοίαρχος μηχανικός Νῖκος Ἰωαννίδης λίγο πρίν γίνη τό τραγικό δυστύχημα εἶχε ἀνέβει στήν γέφυρα τοῦ «Μέρλιν». Ὁ ἴδιος «κτύπησε» τήν σειρῆνα δίνοντας ἔτσι τό σῆμα κινδύνου. Πρόλαβαν καί ξεπετάχτηκαν ἀπό τίς καμπίνες καί τήν τραπεζαρία ἀρκετοί, οἱ ὁποῖοι μαζί μέ ὅσους βρίσκονταν στό κατάστρωμα, ρίχτηκαν στήν θάλασσα

"Οσοι βρίσκονταν πάνω στό κατάστρωμα γιά νά χαροῦν τόν ἥλιο καί ὅσοι εἶχαν ὑπηρεσία ἐκεῖ καί ἐκεῖνοι πού πρόλαβαν νά βγοῦν στό κατάστρωμα μόλις ἄκουσαν τήν σειρῆνα

Τό βυθισθέν ὀχηματαγωγό τοῦ Πολεμικοῦ Ναυτικοῦ «Μέρλιν».

μετά τόν ἐμβολισμό καί ἄρχισαν νά κολυμβοῦν καί σώθηκαν.

Στίς 3.15 μ. μ., πού ἔγινε τό δυστύχημα, ὅσοι ἀπό τό πλήρωμα δέν εἶχαν ὑπηρεσία βρίσκονταν στά ἐνδιαιτήματα τοῦ «Μέρλιν», μᾶς λέει ὁ Νίκος Ἰωαννίδης. Μόλις εἶχαν γευματίσει καί συζητοῦσαν μεταξύ τους γιά τό ταξίδι, τόν ὡραῖο καιρό — ἡ θάλασσα ἦταν ἤρεμη, ἦταν μπουνάτσα καί ὁ ἥλιος ἔλαμπε... Ὁρισμένοι βρίσκονταν στίς καμπίνες καί ἄλλοι στήν τραπεζαρία. Καλαμπούριζαν μεταξύ τους. Πολλοί ἀπό αὐτούς δέν θά ξαναγελάσουν πλέον...

κατόρθωσαν — συνολικά 14 ἄτομα — νά σωθοῦν.

Μόλις ἀντιληφθήκαμε τόν κίνδυνο, ἀφηγεῖται ὁ Νίκος Ἰωαννίδης, τό τάνκερ βρισκόταν σέ μικρή ἀπόσταση ἀπό τό «Μέρλιν». Σημάναμε τόν κίνδυνο μέ τήν σειρῆνα. Μετά ἀπό λίγο τό δεξαμενόπλοιο ἔπεσε ἀπάνω μας. "Οταν ἄρχισε νά «παίρνη κλίση» τό «Μέρλιν», ὅσοι βρισκόμαστε στό πάνω μέρος τοῦ πλοίου μας ριχτήκαμε στήν θάλασσα. Τό «Μέρλιν» ἀναποδογύρισε κι' ἀπό πά-

● Συνέχεια στή σελίδα 9

"Αγρια συζυγοκτονία στό Μαραθῶνα

«ΕΣΦΑΞΑ ΤΗ ΜΑΓΙΣΣΑ, ΕΓΩ ΕΙΜΑΙ Ο ΘΕΟΣ»

ΜΠΡΟΣΤΑ ΣΤΑ ΜΑΤΙΑ ΤΟΥ ΠΑΙΔΙΟΥ ΤΟΥ

«Ἐγώ εἶμαι Θεός κι' ἐκείνη ἦταν μάγισσα! Εἶπα, νά σκοτώσω τή μάγισσα, νά μή ρίξη τό παιδί μου στήν κόλαση. Τή σκότωσα. Τό ἔκανα γιά τό Θεό, τό Χριστό καί τήν Παναγία...»! Μ' αὐτά τά τρελλά λόγια ὁ Στυλιανός Ἀθανασίου Πάντος, ἐτῶν 39, κτηνοτρόφος, κάτοικος Κάτω Σουλίου Μαραθῶνος, ἐπιχειρεῖ, τώρα, νά δικαιολογήση τήν ἄγρια σφαγή τῆς γυναίκας του Ἀγγελικῆς, ἐτῶν 41, τό γένος Δημητρίου Ρούση, ἀπό τό χωριό Γραμματικό Ἀττικῆς.

Ἡ σφαγή τῆς Ἀγγελικῆς Πάντου ἔγινε ἔξω ἀπό τό σπίτι της, στόν οἰκισμό «Πανταίων» περιοχῆς Μαραθῶνος, μπροστά στά μάτια τῆς πεντάχρονης κόρης της Δήμητρας.

— Δέν δίστασες ὅταν ἔσφαζες τή γυναῖκα σου μπροστά στά μάτια τοῦ παιδιοῦ σου ; ρωτήσαμε τόν δράστη, ὅταν τόν συναντήσαμε, χθές τό ἀπόγευμα στό Ἀστυνομικό Τμῆμα Ραφήνας.

—"Οχι. Γιατί ἄν ζοῦσε αὐτή ἡ μάγισσα, τό παιδί μου θά γινόταν κόλαση...

Αὐτό τό παιδί, ἡ πεντάχρονη Δήμητρα, πού χθές στίς 10.30 τό πρωῒ παρέστη μάρτυς τῆς ἀγρίας δολοφονίας τῆς μητέρας του, ἔπαιξε τό ἀπόγευμα ἀμέριμνο μέ ἕνα ποδήλατο, ἔξω ἀπό τό σπίτι. Κι' ὅμως, ἡ μικρή Δήμητρα, λίγες ὧρες ἐνωρίτερα, εἶχε σκύψει ἐπάνω ἀπό τήν νεκρή μάνα της καί εἶχε ἀγκαλιάσει τό ματωμένο καί σχεδόν κομμένο κεφάλι της. Τό παιδί γέμισε αἵματα. Ὁ πατέρας του, δράστης τοῦ ἀγρίου φόνου, πῆρε τό κοριτσάκι στήν κουζίνα τοῦ σπιτιοῦ καί τό ἔπλυνε. Κατόπιν, μαζί μέ τήν Δήμητρα, πῆγαν στό Τμῆμα Χωροφυλακῆς Μαραθῶνος καί παραδόθηκε.

Τά αἴτια τοῦ φόνου

Τά αἴτια τοῦ χθεσινοῦ φόνου πρέπει νά ἀναζητηθοῦν μεταξύ κάποιας ὑποπλανόυσας ψυχοπάθειας, ἀπό τήν ὁποία πιθανόν νά πάσχη ὁ δράστης καί ἴσως σέ κτηματικές διαφορές. Ἡ γυναίκα αἰφνιδιάστηκε ἀπό τό δράστη καί σκοτώθηκε σέ ἐντελῶς ἀνύποπτη στιγμή, ὅταν ὅλοι σχεδόν οἱ κάτοικοι τοῦ οἰκισμοῦ Πανταίων ἀπουσίαζαν σέ γεωργικές ἐργασίες. Ἔτσι, ὅταν τό θῦμα καλοῦσε σέ βοήθεια, κανένας δέν τό ἄκουσε, κανένας δέ μπόρεσε νά τό βοηθήση. Μοναδική αὐτόπτις μάρτυς ἡ μικρή Δήμητρα, πού παρακολούθησε τή σφαγή ἀνύμπορη νά ἐπέμβη.

Ὁ Στυλιανός Πάντος δέν ἔχει νοσηλευθῆ σέ ψυχιατρική κλινική. Οἱ γονεῖς του, τά ἀδέλφια του, ὅλοι στόν οἰκισμό ἤξεραν ὅτι κάτι δέν πήγαινε καλά στό μυαλό του. Ἐπεισόδια δέν προκαλοῦσε, ἀλλά δέν μιλοῦσε καί σέ κανένα. Οὔτε στόν

● Συνέχεια στή σελίδα 9

Μπροστά στά μάτια τῆς μικρῆς Δήμητρας ὁ ἄρρωστος πατέρας της ἔσφαξε τή μητέρα της Ἀγγελική.

Εὔθυμα καί σοβαρά

ΤΑ «ΛΥΟΜΕΝΑ»

ΤΟΥ ΔΗΜ. ΨΑΘΑ

ΠΛΗΘΟΣ ΤΑ ΓΡΑΜΜΑΤΑ τοῦτο τόν καιρό. Πλῆθος τά τηλεφωνήματα. Καί περί ποίον θέμα; Περί τά περίφημα «λυόμενα». Πρωῒ - πρωῒ δώστου καί πάλι τό τηλέφωνο:

— Μά κύριε, γιά ὅλα γράφετε, δέν θά γράψετε τίποτα καί γι' αὐτό τό θέμα, πού ἔχει ἀναστατώσει δεκάδες χιλιάδες κόσμο καί τόν ἔχει φέρει σέ πλήρη ἀπόγνωση; Εἶναι, κύριε, ἕνα δράμα, τό καταλαβαίνετε; Μιά τραγωδία ἡμῶν τῶν φουκαράδων, πού πλάσαμε, κάποτε, ἕνα ὄνειρο, κάπως νά δολευτοῦμε ποῦθενά τό καλοκαίρι, ν' ἀναπνεύσουμε λίγο καθαρό ἀέρα, νά σωθοῦμε ἀπ' τά καυσαέρια. Καί τώρα... εἴδατε τί μᾶς κάνουν;

Δέν ἀσχολήθηκα μέ τό θέμα, γιατί νόμισα ὅτι εἶχε λυθῆ μέ τήν παράταση πού δόθηκε μέχρι τέλος Δεκεμβρίου τοῦ 1973 —νά χτίσουν ἤ, μάλλον, νά «στήσουν» τά λυόμενα. Βλέπω, ὅμως, τώρα, ὅτι ἡ ἀναστάτωση χιλιάδων ἀνθρώπων συνεχίζεται, γιατί οὔτε ἡ προθεσμία γιά τήν ἔκδοση ἀδείας μέχρι τίς 9 τοῦ ἐρχόμενου Δεκέμβρη, οὔτε ἡ ἄλλη προθεσμία μέχρι τόν Δεκέμβρη τοῦ ἄλλου χρόνου —γιά τό «στήσιμο»— ἀνταποκρίθηκαν στίς ἐλπίδες ὅλου αὐτοῦ τοῦ κόσμου πού ἔχτισε τά ὄνειρά του σέ ἄμμο.

Τό θέμα ἔχει, φυσικά, πολλές πλευρές —ἄς πάρω τήν πιό δραματική. Πρόκειται γιά τήν μεγάλη κατηγορία τῶν φτωχῶν ἀνθρώπων, πού δέν εἶναι σέ θέση νά στήσουν τό «λυόμενο» οὔτε καί μέσα στήν προθεσμία τοῦ ἑνός χρόνου, πού τούς δόθηκε. Τῆς κατηγορίας αὐτῆς ἐκπρόσωπος εἶναι ὁ ἄνθρωπος πού μοῦ μιλᾶ:

— Καταλαβαίνετε, κύριε, πῶς ἔχει τό ζήτημά μας; Τρομάξαμε ἐπί χρόνια καί χρόνια νά συγκεντρώσουμε μερικά λεφτουδάκια γιά ν' ἀποχτήσουμε ἕνα οἰκοπεδάκι, πού δέν τό ξεπληρώσαμε ἀκόμα καλά - καλά. Τώρα μᾶς βάζουν προθεσμία ἑνός χρόνου γιά ν' ἀποκτήσουμε τό λυόμενο καί νά τό στήσουμε. Ὑπάρχουν, βέβαια, ἀρκετοί ἀπό μᾶς πού ἔχουν τά λεφτά, ἄν καί εἶναι ἀμφίβολο νά εἶναι οἱ περισσότεροι. Γιατί ἐκεῖνοι πού ἔχουν λεφτά, οὔτε ἀγροτεμάχια ἀγοράζουν, οὔτε λυόμενα, παρά χτίζουν τίς ὡραῖες βίλλες τους, μεγάλες ἤ μικρές, καί περνᾶνε τό καλοκαιράκι τους. Τό ζήτημα, ἑπομένως, εἶναι μόνο γιά μᾶς. "Οταν ἀποφασίσαμε, κύριε, ν' ἀγοράσουμε τό οἰκοπεδάκι, ἀφοῦ ὁ νόμος μᾶς ἔδινε τό σχετικό δικαίωμα νά στήσουμε τό λυόμενο, ἐλπίζαμε ὅτι σιγά - σιγά, μέ τόν καιρό, θά μπορούσαμε νά οἰκονομήσουμε τό ποσόν, σ' ἕνα ἤ δυό ἤ τρία χρόνια, ἐφ' ὅσον ὁ νόμος δέν ὁρίζε καμμιά προθεσμία, γιά ν' ἀγοράσουμε καί τό λυόμενο σπιτάκι. Καταλαβαίνετε;

— Ἐν τάξει. Καί λοιπόν;

— Καί λοιπόν τώρα μπαίνει ἡ προθεσμία καί ποῦ νά βρεθοῦν τά χρήματα μέσα σ' ἕνα χρόνο; Γιατί ἐδῶ δέν πρόκειται γιά ἕνα καί δυό χιλιάρικα γιά νά μπορέσης νά τά δανειστῆς. Πρόκειται γιά δεκαριές χιλιάδες, ὅσο κοστίζει ἕνα τέτοιο σπιτάκι, κι' ἐφ' ὅσον, λοιπόν, δέν μπορεῖς νά τά οἰκονομήσης ἐγκαίρως τόσα λεφτά, μέσα σέ ὁρισμένη προθεσμία, χάνεις τό δικαίωμα! Ἀλλά τό πιό τραγικό εἶναι ὅτι χάνεις μαζί καί τό οἰκόπεδο, πού ἔφτασες αἷμα νά τό ἀποκτήσης καί στήριξες ἐπάνω σ' αὐτό ὅλα τά ὄνειρά σου. Πάνε, λοιπόν, τά ὄνειρα, πάει τό οἰκόπεδο πού καταντᾶ ἄχρηστο, πάνε καί τά λεφτά. Ἐκεῖ, δηλαδή, πού ἤλπιζες νά γλυτώσης λιγάκι ἀπ' τά καυσαέρια, καταδικάζεσαι νά μή γλυτώνης ἀπ' αὐτά. Γιατί; Διότι εἶσαι φτωχός! Μάλιστα, κύριε, ἔτσι εἶναι. "Οπου βρῆς φτωχό, βάρτου καί μιά φάπα ἀπό πάνω, νά πάη πιό βαθειά στόν πάτο!..

Αὐτή εἶναι ἡ ἄποψη δεκάδων χιλιάδων φτωχῶν ἀνθρώπων —τήν μεταφέρω κατά καθῆκον, ἐπειδή, ὅπως μοῦ δηλώνουν, θέλουν ν' ἀκουστῆ ἡ φωνή τῆς διαμαρτυρίας τους γιά τό ἄδικο πού πιστεύουν ὅτι τούς γίνεται. Τό ζήτημα, ὅμως, — ὅπως σημείωσα παραπάνω— ἔχει πολλές πλευρές κι' οὔτε εἶναι τόσο ἁπλό, δεδομένου ὅτι δέν λύνει κανένας τό πρόβλημα τοῦ παραθερισμοῦ του μέ τό νά στήνη ὁπουδήποτε ἕνα λυόμενο, χωρίς στοιχειώδη, ἔστω τεχνική ὑποδομή, κάποια ὀργάνωση, φῶς, ἀποχέτευση, δρόμους.

Δέν ξέρω πῶς βλέπουν τήν πλευρά αὐτή οἱ ἐνδιαφερόμενοι. Πάντως, φαίνεται ὅτι κι' ὅσοι μποροῦν νά «χτίσουν» κι' ὅσοι δέν μποροῦν —οὔτε καί μέσα στόν χρόνο— σπεύδουν νά προλάβουν τήν προθεσμία τῆς 9 Δεκεμβρίου, γιά νά βγάλουν, τουλάχιστο, τίς ἄδειες. Ἡ εἰκόνα, λέει, τοῦ συνωστισμοῦ πού παρατηρεῖται στά εἰδικά γραφεῖα τῆς ἐκδόσεως τῶν ἀδειῶν, ξεπερνᾶ κάθε προηγούμενο. Τί θά γίνη μετά τήν ἀπόκτηση τῆς ἀδείας; "Εχει ὁ Θεός!..

ΔΗΜ. ΨΑΘΑΣ

ΔΗΛΩΣΕΙΣ ΤΟΥ κ. Π. ΚΑΝΕΛΛΟΠΟΥΛΟΥ

Οἱ ἀρχαιρεσίες τῶν σπουδαστῶν

Ὁ τέως πρωθυπουργός κ. Παναγιώτης Κανελλόπουλος προέβη σέ μακράς δηλώσεις γιά τό θέμα τῶν ἐκλογῶν στούς φοιτητικούς συλλόγους. Στίς δηλώσεις του ὁ τέως πρωθυπουργός τονίζει μεταξύ ἄλλων:

Ἀπέφυγα μέχρι τῆς ὥρας αὐτῆς νά ὁμιλήσω δημοσία δι' ὅσα συμβαίνουν, ἀπό πολλῶν ἑβδομάδων, εἰς τάς Ἀνωτάτας Σχολάς τῆς χώρας. Ἐφοδούμην ὅτι ἡ παρέμβασίς μου θά ἦτο δυνατόν νά παρερμηνευθῆ ἀπό αὐτήν ταύτην τήν σπουδάζουσαν νεολαίαν, καί νά ἀποδοθῆ εἰς τήν πρόθεσιν νά συσχετίσω τόν ἀγῶνα καί τά παθήματά της μέ πολιτικούς σκοπούς.

Καί περαιτέρω: Ἐκτός ἀπό τήν πολιτικήν ἀποστολήν μου, εἶχα πάντοτε, ἀπό τόν καιρό πού ἤμουν καθηγητής τοῦ Πανεπιστημίου Ἀθηνῶν, τήν ἰδιαιτέρως τιμητικήν εὐθύνην νά καθοδηγῶ —μέ κάποιαν, νομίζω, ἀντικρισιν ἐκ μέρους των— γενεάς Ἑλλήνων, ὡς ἠθικός καί πνευματικός σύντροφός των, χωρίς κανένα πολιτικόν ὑπολογισμόν».

Συνεχίζοντας ὁ κ. Κανελλόπουλος περιέγραψε τίς συνθῆκες ὑπό τίς ὁποῖες καλοῦνται οἱ φοιτηταί νά ψηφίσουν καί ἀνέφερε τίς συλλήψεις σπουδαστῶν στήν Θεσσαλονίκη καθώς καί τήν ἀφαίρεση ἀπό ἄλλους φοιτητάς, τοῦ δικαιώματος νά συνεχίσουν τίς σπουδές των.

Καί καταλήγοντας εἶπε: «Ὑπό τούς ὅρους αὐτούς θά γίνουν αἱ ἐκλογαί εἰς τούς συλλόγους τῶν σπουδαστῶν τῶν Ἀνωτάτων Σχολῶν τῆς Ἑλλάδος; Θά ἦτο, ἀπό ἠθικῆς ἀπόψεως, ἀσυγκρίτως προτιμότερον νά συνεχισθῆ τό ἀπό τοῦ 1967 κρατοῦν εἰς τούς συλλόγους τῶν σπουδαστῶν καθεστώς. Σήμερα γίνεται κάτι πολύ χειρότερον. Γίνεται προσπάθεια νά χάσουν οἱ νέοι, πού θά κληθοῦν αὔριον νά ἀποτελέσουν τήν ἡγετίδα τάξιν τῆς χώρας, τήν συνείδησιν ἐλευθέρων ἀνθρώπων, τό αἴσθημα τῆς ἀξιοπρεπείας, τήν ἠθικήν ἀκεραιότητα τοῦ χαρακτῆρος των».